

Konkurs wiedzy o krajach angielsko- i niemieckojęzycznych

Materiały konkursowe

Państwa DACH

Niemcy – Austria - Szwajcaria

SP13

1. CIEKAWOSTKI :

- Miśnieńska manufaktura porcelany w Saksonii pracuje nieprzerwanie od 1710 roku
- Diederik Pining z Hildesheim , będąc w służbie duńskiej , dotarł 19 lat przed Kolumbem do Ameryki – do lądu stałego
- W 1961 roku ukazał się ostatni tom „Słownika niemieckiego” . Prace nad nim trwały 123 lata . To dzieło zapoczątkowali bracia Grimm w 1838 roku na uniwersytecie w Getyndze
- Ponad 2000 lat liczy miasto Rzymian – Trewir
- Hamburg nazywany bywa „niemieckim oknem na świat”
- Meklemburgia – Pomorze Przednie - „Kraina tysiąca jezior”
- Konrad Zuse skonstruował pierwszy komputer
- Zegary z kukułką pochodzą ze Schwarzwaldu
- Niemieckie piwo tak cenione na świecie warzone jest według nakazu czystości z 1516 roku
- Na całym świecie znane są norymberskie pierniki
- Co 10 lat odbywają się w Oberammergau Misteria Pasyjne , których tradycja sięga roku 1634 (ostatnie odbyły się w roku 2010)
- Pałac Bellevue w Berlinie jest siedzibą Prezydenta Federalnego
- Niemcy zajmują pod względem ludności drugie miejsce w Europie po Federacji Rosyjskiej
- W Niemczech mieszka prawie 300 tysięcy Polaków
- Tłumaczenie Biblii dokonane przez Martina Luthra stało się podstawą procesu tworzenia wspólnego języka literackiego

- Język niemiecki jest mową ojczystą dla ponad 100 mln osób . Mniej więcej co 10-ta książka ukazująca się na świecie napisana jest w języku niemieckim . Wśród najczęściej przekładanych języków niemiecki stoi na 3 miejscu – po angielskim i francuskim.
- Największe miasta niemieckie : Berlin , Hamburg , Monachium , Kolonia , Frankfurt/M (M = Main /Men/ = rzeka w zachodnich Niemczech) , Essen , Dortmund , Stuttgart , Düsseldorf , Brema

2.KRAJE NIEMIECKOJĘZYCZNE

Do krajów niemieckojęzycznych należą Niemcy , Austria i Szwajcaria.

Najmniejsze z tych państw – Szwajcaria – to kraj górzysty , którego krajobraz zdominowany jest przez ALPY . Nie brakuje tutaj także jezior i rzek . Stolicą Szwajcarii jest Berno , ale największym miastem jest Zurych . W kraju jest bardzo dobrze rozwinięty przemysł turystyczny ; to z południowej Szwajcarii pochodzi CAESAR RITZ - król hotelarstwa . To on założył pierwszy hotel i nazwał go Ritz , dając tym samym początek budowie całej sieci bardzo drogich i gustownych hoteli , które można spotkać dziś w prawie każdym większym mieście europejskim . Szwajcaria słynie ponadto z produkcji niezawodnych zegarków , które eksportuje się do większości zakątków kuli ziemskiej . Na całym świecie znane są też ogromne banki usytuowane głównie w Zurychu oraz szwajcarskie produkty mleczne – czekolada i ser szwajcarski . Warto pamiętać , że w Szwajcarii , w Bernie mieszkał Albert Einstein . To tu sformułował swą najważniejszą teorię – teorię względności .

Kolejny kraj niemieckojęzyczny – Austria – również zdominowany jest przez Alpy . Prawie połowę kraju pokrywają lasy . Turystów przyciągają wspaniałe góry i muzyka ; to stąd wywodzi się cała rzesza sławnych muzyków i kompozytorów jak : Mozart , Beethoven , Strauß , Haydn . Warto również wspomnieć , że w Austrii urodził się przywódca nazistowskich Niemiec Adolf Hitler .

Stolicą kraju jest położony nad Dunajem Wiedeń . Najważniejszą ulicą Wiednia otaczającą jego Stare Miasto jest RINGSTRASSE . W samym sercu Starego Miasta stoi symbol Wiednia – monumentalna katedra św. Stefana . Podobnie jak walc wiedeński znane są na całym świecie

wiedeńskie kafejki – miejsce spotkań wybitnych pisarzy i artystów miasta .

Będąc w Wiedniu nie należy pominąć wspaniałych rezydencji cesarskich . Jedną z nich jest HOFBURG .

Jeśli ktoś chciałby zobaczyć cały Wiedeń , należy udać się na leżące niedaleko miasta wzgórze KAHLENBERG . To tutaj niegdyś armie pod wodzą króla Jana III Sobieskiego pokonały tureckie wojska wezyra Mustafy .

Warto pospacerować też uliczkami miasta austriackiego Salzburga . Należy pamiętać , że to tu urodził się Wolfgang Amadeusz Mozart .

3. Republika Federalna Niemiec - warunki naturalne .

Republika Federalna Niemiec leży w samym sercu Europy . Graniczy z dziewięcioma państwami :

- na północy z Danią ,
- na zachodzie z Holandią , Belgią , Luksemburgiem i Francją ,
- na południu z Austrią i Szwajcarią ,
- na wschodzie z Polską i Republiką Czeską .

Stolicą Niemiec jest BERLIN .

Flaga narodowa jest CZARNO-CZERWONO-ZŁOTA .

Tak jak terytorium Polski podzielone jest na województwa , tak terytorium Niemiec dzieli się na LANDY , których jest 16 .

Największym landem jest BAWARIA .

Największe miasta to : Berlin , Hamburg , Monachium , Kolonia , Frankfurt nad Menem .

Walutą kraju jest EURO ; 1euro = 100 centów .

Wśród państw niemieckojęzycznych to Niemcy mają największą powierzchnię . Również od Polski są większe . Pod względem liczby ludności Niemcy zajmują drugie miejsce w Europie .

Na północy państwo niemieckie graniczy z dwoma morzami : Morzem Północnym i Morzem Bałtyckim . Południe kraju to góry - ALPY z najwyższym szczytem - ZUGSPITZE (2962 m n.p.m.).

Najdłuższą rzeką Niemiec jest REN ,

Największe jezioro to JEZIORO BODEŃSKIE .

Na północy znajdują się wyspy niemieckie ; największa z nich to RUGIA .

4.Republika Federalna Niemiec - historia

W roku 1939 Niemcy na czele ze swym przywódcą Adolfem Hitlerem wywołały drugą wojnę światową . 1 września tego roku wojska hitlerowskie zaatakowały Polskę . Później włączyły się do wojny inne państwa europejskie . W 1945 roku wojnę zakończono . Zginęło w niej około 55 milionów ludzi . Niemcy poniosły dotkliwą klęskę ; większość miast niemieckich legło w gruzach , Adolf Hitler popełnił samobójstwo , a wielu niemieckich dowódców stanęło przed sądem , gdzie większość z nich za zbrodnie popełnione wobec ludzkości zostało skazanych na karę śmierci – były to tak zwane PROCESY NORYMBERSKIE , które jak wskazuje sama nazwa odbywały się w niemieckim mieście Norymberdze .

Po wojnie Niemcy podzielono na cztery STREFY OKUPACYJNE pomiędzy zwycięskie w wojnie mocarstwa – USA , Wielką Brytanię , Związek Radziecki i Francję . Chciano w ten sposób ukarać Niemców za zbrodnie wyrządzone innym narodom i nie dopuścić w przyszłości do wybuchu nowej wojny . W 1949 roku z amerykańskiej , brytyjskiej i francuskiej strefy okupacyjnej utworzono REPUBLIKĘ FEDERALNĄ NIEMIEC (RFN) , a z radzieckiej NIEMIECKĄ REPUBLIKĘ DEMOKRATYCZNĄ (NRD) . Także stolica Niemiec została podzielona ; jedna część miasta należała do RFN , druga natomiast do NRD .

W roku 1961 wybudowano MUR BERLIŃSKI . To on rozdzielił Berlin na dwie części , a także stał się symbolem podziału dawnego jednolitego państwa niemieckiego na NIEMCY ZACHODNIE , czyli RFN i NIEMCY WSCHODNIE , czyli NRD . Dzień i noc uzbrojeni strażnicy pilnowali , by nikt nie przedostał się na drugą stronę muru , a chętnych było wielu . Zdarzało się bowiem tak , iż wielu Niemców ze wschodu

miało rodziny , czy też znajomych na zachodzie , a pilnie strzeżona granica jaką był niewątpliwie Mur Berliński uniemożliwiała wszelkie kontakty . Ludzie zaczęli strajkować i domagali się większych swobód . W roku 1989 zburzono Mur Berliński i mieszkańcy ze wschodu i zachodu po prawie trzydziestoletniej przerwie mogli się ze sobą znowu spotkać . Dziś można jeszcze podziwiać w Berlinie resztki owego muru pozostawione z myślą o turystach zwiedzających niemiecką metropolię . Mur Berliński rozebrano i 3 października 1990 Niemcy wschodnie – NRD i Niemcy zachodnie – RFN połączyły się ze sobą tworząc znów jednolite państwo – REPUBLIKĘ FEDERALNĄ NIEMIEC (Bundesrepublik Deutschland). Dziś co rok świętuje się 3 października w Niemczech , jako Dzień Jedności Narodowej .

5. Republika Federalna Niemiec - miasta i ich osobliwości .

BERLIN - po drugiej wojnie światowej Berlin został podzielony przez zwycięskie mocarstwa na cztery sektory . Od roku 1961 miasto rozdzielał na dwie części – wschodnią i zachodnią Mur Berliński . Dopiero w roku 1989 , po zburzeniu muru Berlin znów stał się jednolitym miastem , a w rok później stolicą państwa niemieckiego .

Miasto posiada niezwykle bogactwo kulturalne ; jest tu wiele teatrów , mnóstwo przeróżnych muzeów , odbywa się wiele międzynarodowych targów , do miasta przyjeżdżają corocznie wybitni artyści z całego świata , znajduje się tu w końcu wiele wspaniałych budowli odwiedzanych przez miliony turystów .

Bezsprzecznie symbolem Berlina , a jednocześnie całych Niemiec jest BRAMA BRANDENBURSKA (Brandenburger Tor) . Spod Bramy Brandenburskiej można udać się na spacer jedną z najbardziej znanych i okazałych ulic miasta – ALEJĄ pod LIPAMI (Unter den Linden) . Ponieważ miasto jest metropolią kulturalną posiada również uniwersytet – UNIWERSYTET HUMBOLDTA . Spośród berlińskich muzeów (a jest ich około 170) najbardziej znane na świecie jest MUZEUM PERGAMONU . Znajduje się tu mnóstwo zabytków kultury starożytnej . Kolejną znaną ulicą Berlina , pełną restauracji , kafejek i sklepów jest KU – DAMM . Będąc z dłuższą wizytą w stolicy Niemiec można wstąpić też do ogrodu zoologicznego lub zwiedzić zamek CHARLOTTENBURG .

Pamiętaj , że Berlin ma też swoją rzekę . To SZPREWA .

MONACHIUM (München) – to kolejna metropolia Niemiec , położona na południu kraju , niedaleko Alp . Miasto jest ponadto stolicą największego niemieckiego landu Bawarii . Ze względu na to , że miasto posiada wiele budowli przypominających stylem budowle antyczne , nazywa się je „ATENAMI PÓŁNOCY” . Warto zwiedzić tu MUZEUM TECHNIKI , które posiada największe tego rodzaju zbiory na świecie , a fanów sportu zainteresuje na pewno PARK i STADION OLIMPIJSKI , będący pozostałością letnich igrzysk olimpijskich . Spacerując ulicami miasta spotykamy sprzedawców pieczonych kielbasek (Bratwürste) . Podobnie jak i w wielu innych miastach niemieckich , tak też w Monachium można podziwiać „domki w paski” (Fachwerkhäuser) . To budynki z muru pruskiego , które najczęściej zlokalizowane są wokół rynku Starego Miasta .

Warto pamiętać , że co roku w Monachium odbywa się święto piwa OKTOBERFEST .

HAMBURG - miasto mediów

Hamburg jest centrum niemieckiej gospodarki medialnej . Coraz większy udział mają w niej media elektroniczne : stacje radiowe i telewizyjne oraz liczne przedsiębiorstwa produkujące programy audiowizualne i multimedialne . Ogromnie rozwinięty jest rynek gazet i czasopism ; 17 z 20 niemieckich czasopism sprzedawanych w milionowym nakładzie wydawanych jest w Hamburgu . Należą do nich między innymi : "Bild am Sonntag" , "TV Movie" , "Hörzu" , "TV Spielfilm" , "Bild der Frau" , "Auf einen Blick" , "Der Spiegel" , "Stern" , "Tina" . Również w metropolii nad Łabą ukazuje się "Bild" - gazeta o największym w Niemczech , blisko czteromilionowym nakładzie . W Hamburgu mają swą siedzibę ogromne wydawnictwa jak : Axel Springer Verlag AG , Heinrich Bauer Verlag , Gruner + Jahr AG , Spiegel Verlag czy Verlagsgruppe Milchstrasse . Swą siedzibę mają tutaj agencje reklamowe , informacyjne i internetowe . Doskonale rozwinięty jest przemysł filmowy ; trzy z ośmiu narodowych firm produkcyjnych pochodzą właśnie z Hamburga . Po Berlinie to Hamburg ma największą liczbę obywateli uczęszczających do kina . To w Hamburgu ma swoją siedzibę Cinemaxx AG - jedna z największych w Niemczech sieci multiplexów . Równie rozwinięta jest radiofonia z 31 programami oraz przemysł muzyczny z Warner Music Germany Group - jedną z największych w Europie firm branży muzycznej .

Hamburg zwany przez Niemców "oknem na świat" jest drugim co do wielkości miastem niemieckim (około 1,6 mln. mieszkańców) oraz największym portem morskim Niemiec, a zarazem drugim co do wielkości w Europie po Rotterdamie. Nic więc dziwnego, że miasto jest również największym centrum handlu zagranicznego Niemiec; istnieje tu ponad 3000 firm zajmujących się działalnością importową i eksportową. Hamburg posiada ponadto największą liczbę konsulatów w Europie (z drugim miejscem na świecie tuż za Nowym Jorkiem). Świetność swą osiągało miasto już w średniowieczu przynależąc do związku handlowego - Hanzy i stając się najważniejszym punktem przeładunku towarów na Morzu Północnym. Do dziś pełna nazwa miasta to Wolne i Hanzeatyckie Miasto Hamburg. Hamburg to również drugi co do wielkości ośrodek przemysłowy Niemiec, ale mimo to zyskał przydomek zielonego miasta, ponieważ jest ono zarazem jedną z najbardziej zielonych metropolii niemieckich (41% powierzchni). Jeśli chodzi o inne rekordy miasta wymienić tu można największy cmentarz świata o charakterze parku Ohlsdorfer Friedhof oraz imponującą liczbę mostów, których miasto ma więcej niż Wenecja i Amsterdam razem wzięte. Ponieważ w czasie II wojny światowej Hamburg został doszczętnie zniszczony nie posiada zbyt wielu zabytków architektury. Za najważniejszą budowlę uważa się kościół św. Michała, którego wieża - przez mieszkańców nazywana zdrobniale Michel - jest symbolem miasta. Na uwagę zasługuje ponadto stuletni ratusz i stara, największa tego rodzaju na świecie dzielnica spichlerzy na terenie portu. Hamburg to także miasto kultury. To stąd pochodzi wspaniały kompozytor Johannes Brahms, to tu na początku lat sześćdziesiątych Beatlesi rozpoczęli swą międzynarodową karierę w dzielnicy St. Pauli. Ponadto Hamburg jest po Nowym Jorku i Londynie największą sceną muzikalową świata.

FRANKFURT /M – w Niemczech mamy dwa miasta, które identycznie się nazywają - Frankfurt. Na wschodzie kraju leży nieco mniejszy Frankfurt nad Odrą, natomiast w południowo-zachodnich Niemczech tętni życiem prawdziwa metropolia Frankfurt nad Menem. Miasto jest międzynarodowym centrum finansowym (jest tu ponad 400 banków) i miejscem targów międzynarodowych. W panoramie miasta dominują wysokie wieżowce - siedziby światowych banków, dlatego Frankfurt bywa często nazywany niemieckim Manhattanem. Miasto posiada ogromne lotnisko (drugie w Europie pod względem ruchu pasażerskiego), z którego można udać się do prawie każdego zakątka świata. We Frankfurcie mieszka ogromna liczba cudzoziemców; można tu spotkać ludzi z ponad 160 krajów świata.

Warto pamiętać, że we Frankfurcie urodził się wybitny poeta niemiecki JOHANN WOLFGANG von GOETHE.

6. ZNANI LUDZIE :

- a) JOHANN WOLFGANG von GOETHE - poeta , autor powieści „Cierpienia młodego Wertera”
- b) FRIEDRICH SCHILLER - pisarz
- c) ALBERT EINSTEIN - fizyk , laureat nagrody Nobla
- d) MARTIN LUTHER - reformator kościoła ; jako pierwszy tłumacząc „Biblię” na język ojczysty przyczynił się do rozwoju języka niemieckiego
- e) KARL der GROÙE - król
- f) LUCAS CRANACH - malarz
- g) JOHANNES GUTENBERG - wynalazca czcionki drukarskiej
- h) LUDWIG van BEETHOVEN - kompozytor
- i) KARL FRIEDRICH BENZ - konstruktor silników spalinowych , pierwszych motocykli i samochodów
- j) ROBERT KOCH - lekarz , bakteriolog ; wykrył zarazki cholery i gruźlicy , laureat nagrody Nobla
- k) BERTOLD BRECHT - dramaturg , jeden z twórców współczesnego teatru
- l) IMMANUEL KANT - filozof
- ł) ADOLF HITLER - polityk , wódz nazistowskich Niemiec
- m) OTTO von BISMARCK - kanclerz cesarstwa niemieckiego
- n) RICHARD WAGNER - kompozytor
- o) WILHELM CONRAD RÖNTGEN - odkrywca promieni –X , laureat nagrody Nobla
- p) THOMAS MANN - pisarz , laureat nagrody Nobla

7. Obyczaje i święta w Niemczech

Pomimo tego, iż społeczeństwo niemieckie jest zajęte coraz bardziej problemami dnia codziennego, nadal obchodzi w ciągu roku ważne święta i podtrzymuje tradycje, które zapoczątkowali jego przodkowie. Do najważniejszych świąt niemieckich należą Święta Bożego Narodzenia i Święta Wielkanocne (WEIHNACHTEN und OSTERN), które to obchodzono już przed pojawieniem się chrześcijaństwa. W przeciwieństwie do czasów dawniejszych, dziś dla wielu ludzi nie wiążą się one z tradycjami religijnymi, lecz z dniami wolnymi, przeznaczonymi na wypoczynek i spotkania w kręgu rodzinnym bądź z przyjaciółmi.

A: TRZECH KRÓLI (DREIKÖNIGSTAG)

Święto Trzech Króli obchodzi się 6 stycznia. W południowych Niemczech chłopcy piszą poświęconą kredą nad drzwiami swych gospodarstw K+M+B, imiona trzech króli – Kacpra, Melchiora i Baltazara. Wierzy się bowiem, że znaki te ustrzegą w nowym roku gospodarza i jego zwierzęta przed chorobami i różnymi nieszczęściami. Dziś można jeszcze spotkać zarówno na wsiach, jak i w miastach młodych chłopców przebranych za trzech króli; odwiedzają oni napotkane domostwa, a w zamian otrzymują różne drobne podarunki. Najważniejszy jest z nich król murzyński, który idąc obraca gwiazdę zawieszoną na kiju. Czynność ta związana jest z dawnym zwyczajem; wierzy się, że od Świąt Bożego Narodzenia do 6 stycznia słońce śpi, a kręcenie gwiazdą ma na celu przebudzenie go ze snu, by znów powróciło na sklepienie niebieskie i dawało światu życiodajną energię.

B: KARNAWAŁ (KARNEVAL)

W zachodnich Niemczech leży duże miasto Kolonia (Köln), które słynie nie tylko z pięknej katedry (der Dom), ale również z corocznego karnawału. Okres karnawału zaczyna się tutaj już w listopadzie, a dokładnie 11.11. o godzinie 11.11 i trwa do Środy Popielcowej. Jest to okres poświęcony zabawie, pełen balów maskowych, pochodów, tańców

na ulicach miasta , w czasie którego należy się obowiązkowo przebrać w dowolny kostium . Tradycja ta sięga już czasów przedchrześcijańskich , kiedy to urządzano huczne zabawy , by przepędzić zimę . Punktem kulminacyjnym karnawału są trzy ostatnie dni przed Środą Popielcową ; w tym czasie odbywa się najbardziej spektakularne wydarzenie – parada Poniedziałku Róż (Rosenmontagszug) . Jest to pochód ulicami Kolonii , w którym maszeruje kilkaset uczestników (z czego połowa to muzycy) i dziesiątki koni . W stronę ludzi , którzy przyszli zobaczyć pochód zrzucą się mnóstwo słodyczy , niezliczone wiązanki kwiatów i małe pudełeczka z wodą kolońską .

C: WIELKANOC (Ostern)

Nazwa święta – „Ostern” wywodzi się prawdopodobnie z rytuałów germańskich na cześć bogini wiosny Ostary , której to Germanie zanosili dary ofiarne - pierwsze zające marcowe i pomalowane jajka . Wielkanoc , święto zmartwychwstania Chrystusa jest również symbolem przebudzenia się natury po okresie zimowym i zapowiedzi nowej pory roku – wiosny . Dla dzieci to okres malowania jajek wielkanocnych (Osterer) i poszukiwania słodkich prezentów , które według wierzeń zakopał w ogródku lub w lesie zając wielkanocny (Osterhase) . Mamy robią wydmuszki z każdego jajka przeznaczonego do świątecznych wypieków , żeby można było je pomalować ; wystawy sklepów z zabawkami dekoruje się zającami , kaczkami , kurczakami ; w cukierniach kuszą świąteczne wypieki – marcepanowe i czekoladowe zające , baranki i jajka wielkanocne oblane kremem orzechowym .

Tradycja kolorowych malowanych jajek wielkanocnych sięga czasów starożytnego Egiptu ; już Egipcjanie żyjący 5000 lat przed narodzinami Chrystusa spożywali podczas święta wiosny pomalowane jajka . Były one symbolem płodności i nowego życia .

Wielki Tydzień (Karwoche) zaczyna się niedzielą palmową ; na mszy w kościele święci się palemki , następnie wokół kościoła odbywa się procesja , będąca przypomnieniem czasów , kiedy to Chrystus , otoczony czią i szacunkiem wjeżdżał uroczyście do Jerozolimy .

Wielki Piątek (Karfreitag) , dzień ukrzyżowania Chrystusa , obchodzony jest jako dzień pokutny , a jednocześnie jako dzień ścisłego postu .

Wielka Sobota to również dzień żałobny ; w kościołach zakrywa się ołtarze czarną chustą , święty grób jest jasno oświetlony , a wierzący

modlą się przed nim . Wieczorem w sobotę zaczyna się święto zmartwychwstania .

Woda odgrywa również wielką rolę w obrzędach wielkanocnych ; w niektórych wioskach frankońskich w Wielką Sobotę lub o świcie dnia następnego przynosi się wodę ze strumyków i zrasza się nią pola ; dzięki temu owoce mają szybciej dojrzewać , a plony mają być wyższe . Wodzie wielkanocnej przypisuje się też cudowną moc , gdyż zapewnia zdrowie i urodę . Rozpala się również ogień wielkanocny , który ma być ochroną dla pól i ludzkich domostw .

D: CZAS ADWENTU I MIKOŁAJKI W NIEMCZECH

Okres przed Świętami Bożego Narodzenia jest pełen uroku i tradycji z nim związanych . To czas przygotowań i oczekiwań na najpiękniejsze ze wszystkich świąt - na Boże Narodzenie .

W wielu domach wieszają się w tym czasie uplecione z gałązek jodłowych wieniec adwentowy (*Adventskranz*) i umieszcza się na nim cztery świece . W pierwszą niedzielę adwentową zapala się pierwszą świeczkę , w drugą następną , aż w końcu w czwartą niedzielę adwentu palą się wszystkie cztery świece .

Okres adwentu szczególnie lubiany jest przez najmłodszych , którzy w tym czasie przygotowują prezenty , pomagają przy wypiekach świątecznych , a w szkołach wystawiają jasełka . W domach wieszają się kalendarze adwentowe (*Adventskalender*) . Każdy taki kalendarz , wykonany z tektury , pełen kolorowych obrazków podzielony jest na małe okienka , za którymi znajdują się słodycze . Codziennie otwiera się jedno z dwudziestu czterech takich okienek , co pomaga skrócić czas oczekiwań na święta . Dzieci piszą również listy do Dzieciątka Jezus , w których wymieniają prezenty jakie chciałyby otrzymać pod choinkę . Listy takie kładzie się następnie na okno wierząc , że „anioł-listonosz” je zabierze i dostarczy adresatowi .

W czasie przedświątecznym szczególnie pięknie wyglądają miasta . Na placach stawia się wielkie kolorowe choinki i buduje drewniane budki , w których można kupić słodycze , zabawki , przeróżne ozdoby świąteczne czy też pięknie zdobione , wykonane z drewna żłobki . W powietrzu unosi się zapach grzanego wina (*Glühwein*) i smażonych kiełbasek (*Bratwürste*) .

Oczekując na święta nie należy pominąć dnia 6 grudnia, czyli Dnia Świętego Mikołaja. Postać ta ma również swoją historię. Według jednej z legend św. Mikołaj był dobroczyńcą wspierającym ubogich; stąd wywodzi się zwyczaj obdarowywania podarkami w jego święto. Był on biskupem i pochodził z Grecji. Po swojej śmierci został uznany za świętego. Uratował ponoć od głodu leżące w dzisiejszej Turcji miasto Myrę, w którym też był biskupem. Dzisiaj św. Mikołaj wędruje od domu do domu i roznosi prezenty. To starzec wyglądający bardzo dostojnie ze swą śnieżnobiałą brodą, ubrany jest w czerwony płaszcz, a w rękę trzyma laskę biskupią. W północnych Niemczech towarzyszy Mikołajowi jego wierny sługa pacholek Ruprecht (*Knecht Ruprecht*), kosmaty stwór, czarny od stóp do głowy. W Austrii i w południowych Niemczech nazywa się go Krampus. Podczas, gdy św. Mikołaj wywołuje uśmiech i zadowolenie na dziecięcych twarzach, Ruprecht i Krampus wzniesają strach i smutek. Za złe uczynki Ruprecht i Krampus wręczają dzieciom różgi, następnie pojawia się św. Mikołaj, który wynagradza za dobre uczynki dając prezenty. Często bywa też tak, że nie jest on w stanie przyjść osobiście do każdego dziecka. Dlatego zgodnie ze zwyczajem należy wyczyścić swoje buty i postawić je przed drzwiami domu, żeby Mikołaj mógł obok nich złożyć prezenty.

E: ŚWIĘTA BOŻEGO NARODZENIA (WEIHNACHTEN)

Święta Bożego Narodzenia mają długą tradycję. Już w starożytnym Egipcie obchodzono o tej porze roku tzw. „święto odrodzenia”, a u ludów północy było to święto przesilenia zimowego. Najdłuższa noc i najkrótszy dzień w roku były świętowane przez ludność starożytnych kultur, gdyż światło i ciepło słoneczne było ważnym elementem ich życia.

Symbolem świąt obok palącego się wieńca adwentowego jest choinka (WEIHNACHTSBAUM). Nikt nie potrafi dokładnie powiedzieć kiedy pojawiły się pierwsze drzewka świąteczne. Bowiem już nasi przodkowie wieszali wraz z nastającą zimą w swych domostwach zielone gałązki, bądź stawiali młode drzewka, które miały być symbolem nadziei i ochroną przed złymi mocami. Pierwsze przystrojone drzewka świąteczne pojawiły się prawdopodobnie pod koniec XVI wieku. Zwyczaj ten początkowo rozpowszechniony wśród zamożnych rodzin zaczął z czasem przejmować też biedniejsza część społeczeństwa. Pierwsza

choinka z prawdziwego zdarzenia , taką jak my dziś znamy , stanęła w 1605 roku w Strasburgu ; ubrana była w papierowe róże , jabłka i słodczyce . Pierwsze oświetlenie choinki w postaci zapalonych świeczek pojawiło się w XVIII wieku i było na początku przywilejem ludzi bogatych . W 1848 roku w Niemczech wydmuchiwacze szkła zaczęli jako ozdobę produkować pierwsze bombki świąteczne (WEIHNACHTSKUGELN) . Dziś wiele rodzin stawia obok drzewka świątecznego zakupione bądź przez siebie wykonane żłobki (KRIPPEN) z figurkami Marii , Józefa i Dzieciątka Jezus (CHRISTKIND) .

Święta Bożego Narodzenia są przede wszystkim dużym świętem rodzinnym . Jego punktem kulminacyjnym jest Wigilia (HEILIGER ABEND) . Gdy nastanie zmrok na choince zapala się światełka . Pokój mieszkalny zostaje zamknięty , a rozlegające się w nim brzmienie dzwonka , na które dzieci oczekują z wielkim napięciem jest znakiem , że Dzieciątko Jezus przybyło . Mama prowadzi rodzinę do drzewka świątecznego ; zebrani ustawiają się wokół niego i składają sobie życzenia . Następnie śpiewa się kolędy (WEIHNACHTSLIEDER) i rozpakowuje prezenty (GESCHENKE) . Później cała rodzina siada przy stole i spożywa świąteczny posiłek ; trzeba przygotować też jedno miejsce więcej wraz z całym nakryciem z myślą o niezapowiedzianym gościu , którego należy zaprosić , posadzić z innymi przy stole i poczęstować potrawami świątecznymi . Późnym wieczorem ludzie idą do kościoła na pasterkę (CHRISTMETTE) .

Dzień następny – pierwszy dzień świąt to czas na spotkanie w kręgu rodzinnym . Zgodnie z tradycją spożywa się wspólnie świąteczny obiad . W drugi dzień świąt zaprasza się krewnych lub samemu można wybrać się do kogoś z wizytą . Przybyłych gości częstuje się świątecznymi wypiekami , a do takich należy bez wątpienia strucla – ciasto drożdżowe z mnóstwem migdałów i rodzyneków . Zwyczaj wyrabiania przeróżnych słodkości ma dość dawną tradycję ; wcześniej ryto w drewnie pełne kunsztu foremki do pieczenia ; w ten sposób wypieki miały zawsze charakterystyczną formę .

Starym zwyczajem świątecznym , który zachował się zwłaszcza w niektórych wioskach alpejskich jest odwiedzanie przez ministrantów napotkanych domostw i przynoszenie ludziom błogosławieństwa kościelnego .

8. BAWARIA (BAYERN)

BAWARIA jest największym landem niemieckim i leży w południowo-wschodniej części kraju. Powierzchnia tej krainy widziana z lotu ptaka rozciąga się na przestrzeni 70554 kilometrów kwadratowych. W Niemczech Bawaria to cel urlopowy numer jeden. Goście z całego świata chętnie spędzają tu swój urlop, przyjeżdżają aby odpocząć, poznać okolicę i jej mieszkańców. Wypocząć tu można dosłownie wszędzie, w gościnnym schronisku młodzieżowym, zagrodzie chłopskiej, gospodzie wiejskiej, czy też w hotelu z pięcioma gwiazdkami.

Na gości czekają wspaniałe krajobrazy, krystalicznie czyste jeziora, romantyczne miasta, baśniowe zamki, pełne tradycji uzdrowiska i słynne muzea, piękne trasy rowerowe i szlaki pieszych wędrówek. Pełno tu parków narodowych i rezerwatów przyrody. Obejmują one jedną trzecią powierzchni Bawarii. Mówiąc o przyrodzie należy wymienić LAS BAWARSKI (BAYERISCHER WALD), będący jednym z ostatnich dzikich obszarów Europy.

Bardzo ciekawe, pełne zabytków są miasta bawarskie. Największym z nich będącym zarazem stolicą landu jest MONACHIUM (MÜNCHEN). Znajdujące się w nim MUZEUM NIEMIECKIE posiada największy na świecie zbiór dotyczący historii nauk przyrodniczych i techniki. Drugim co do wielkości bawarskim miastem jest NORYMBERGA (NÜRNBERG), miasto wybitnego malarza epoki renesansu ALBRECHTA DÜRERA. To tutaj spotykali się niemieccy naziści, by wysłuchać swego przywódcy Adolfa Hitlera. Do dziś zachował się plac, na którym odbywały się masowe zbiórki i parady faszystów. To tu odbyły się również PROCESY NORYMBERSKIE, w których osądzono wielu nazistowskich zbrodniarzy wojennych. Miasto ALTÖTTING znane jest od pięciu wieków jako jedno z najczęściej odwiedzanych sanktuariów w Niemczech.

Na południu landu, na długości około 180 km, wzdłuż granicy z Austrią leżą ALPY BAWARSKIE. To tutaj można zobaczyć na własne oczy bawarski folklor: mężczyzn odzianych w krótkie skórzane spodnie i w koszule w kratę, kobiety w tradycyjnej DIRNDL (pofałdowana sukienka z kolorowego materiału z gorsetem w talii) z plisowaną bluzką i haftowanym fartuszkim. Można zajadać smażone kiełbaski słuchając jak dźwięczą krowie dzwoneczki w wioskach alpejskich. Tu w górach, niedaleko ZUGSPITZE (2962 m) - najwyższej i najbardziej znanej góry w Niemczech, leży miejscowość wypoczynkowa GARMISCH-PARTENKIRCHEN.

Wspaniałe zamki i pałace są pozostałością po wielkich rodach królewskich, które zamieszkiwały tę krainę. Panujące rodziny opiekowały się chętnie sztukami pięknymi, popierały poetów malarzy i muzyków. Najstynniejszym z zamków jest NEUSCHWANSTEIN. Przypomina on zamek Śpiącej Królowej wzniesiony przez Walta Disneya.

Bawaria jest dumna ze swoich licznych strojów ludowych, z festynów, muzyki i tańców. O kulturę i zwyczaje tego kraju dbają zespoły folklorystyczne od Menu aż po Alpy. Jeśli chodzi o festyny warto wspomnieć o frankońskich świętach wina czy corocznym święcie piwa tzw. OKTOBERFEST. Doskonałe wino i piwo warzy się zgodnie z nakazem starodawnych tradycji.

Będąc z dłuższą wizytą w Bawarii należy udać się koniecznie do SZWAJCARII FRANKOŃSKIEJ (FRÄNKISCHE SCHWEIZ). Znajduje się tu pełno skał o ciekawych kształtach, rozległych równin i stalaktytowych jaskiń. Dodatkową atrakcją są rozsiane po całej okolicy zamki, zwykle zbudowane na szczytach stożkowatych pagórków i wznoszące się nad ciasno zabudowanymi wioskami albo nad brzegami malowniczych dolin.

9.Niemcy - obraz naszych zachodnich sąsiadów

Niemiecki porządek

Niemiecki porządek – *Ordnung* przejawia się zwłaszcza tym, że obywatele tego kraju są wielce zorganizowani, skutecznie przeprowadzają przedsięwzięte przez siebie działania, odznaczają się dyscypliną, czystością i punktualnością. Dlatego jednym z najbardziej miłych zwrotów dla Niemca jest: *Alles in Ordnung* (*Wszystko w porządku*), a zasadą którą kieruje się w życiu: *Ordnung muss sein!* (*Porządek musi być!*). Porządek niemiecki widoczny i odczuwalny jest niemal na każdym kroku – czyste ulice, wypucowane samochody, zadbane domki, wypielęgnowane ogródki z krótko przystrzyżoną trawką, czy choćby pojemniki do sortowania śmieci.

Ochrona środowiska naturalnego

Naród niemiecki wykazuje duże zaangażowanie jeśli chodzi o ochronę środowiska naturalnego . Szczególnie ważne jest zagospodarowanie surowców wtórnych , segregacja odpadów papierowych , plastikowych czy też szkła ; w prawie każdym miejscu stoją pojemniki z przegrodami na odpowiednie odpady . Najczęściej są to :

GLAS	PAPIER	PLASTIK	RESTMÜLL
------	--------	---------	----------

(czyli odpowiednio : SZKŁO/ PAPIER/ PLASTIK /POZOSTAŁE ODPADY) Coraz częściej produkuje się gazety i książki z papieru wytwarzanego z makulatury . W wielu Niemczech wzbudza złość fakt , iż przybywający do ich kraju cudzoziemcy śmiecą i odpowiednio nie segregują wyrzucanych przez siebie śmieci .

Multikulturowe społeczeństwo

Dzisiejsze państwo niemieckie to zlepek narodowości . Większość młodych Niemców zdecydowanie popiera prawa mniejszości i nie ma nic przeciwko zbudowaniu społeczeństwa wielokulturowego . Najlicniejszą grupą cudzoziemców są Turcy , których jest ponad 2 mln . Liczba „gości” z zagranicy wciąż wzrasta ; w ostatnich latach pojawia się w Niemczech coraz więcej ludzi poszukujących dla siebie azylu politycznego .

Pozdrawianie

Popularny jest bardzo uścisk dłoni , wymieniany przy każdej okazji , na powitanie , na pożegnanie , na zgodę i na niezgodę . Ponadto przetrzymywanie czyjejś ręki przez dłuższy czas uważa się za oznakę przyjaźni .

Guten Appetit !

Kuchnia naszych sąsiadów jest niezwykle kaloryczna . Stałym składnikiem niemieckiego menu jest wieprzowina (Schweinefleisch) przygotowywana na rozmaite sposoby . W Europie to właśnie Niemcy zjadają jej najwięcej . Popularną przekąską są smażone kiełbaski (Bratwürste) , które można dostać praktycznie wszędzie . Tak jak Anglicy piją swoją poranną i popołudniową herbatę tak Niemcy mają kawę i ciasta (Kaffee und Kuchen) , które to zawierając wszystkie możliwe łakocie wyglądają jak prawdziwe dzieła sztuki . Mówiąc o napojach nie

należy zapominać o piwie (Bier). Niemieckie browary znane są na całym świecie i oferują swym klientom kilkaset gatunków tego trunku. Szczególnie dużo wypija się go np. w czasie święta Oktoberfest, czy też wyścigów Formuły 1.

10.Niemieckie rekordy

NAJ.....NAJ.....NAJ.....NAJ.....NAJ.....NAJ.....NAJ.....NAJ.....NAJ.....NAJ...

- ZUGSPITZE - najwyższy szczyt (2962 m n.p.m.)
- REN - najdłuższa rzeka (865 km)
- JEZIORO BODEŃSKIE - (305 km² /część niemiecka/)
- RUGIA - największa wyspa (930 km²)
- BERLIN - największe miasto (3.501.000 mieszkańców [dane: 2011r.])
- ZAGŁĘBIE RUHRY - największa gęstość zaludnienia w Europie 527 mieszkańców/km² (ponad 11 mln. ludzi) ; największy okręg przemysłowy Europy
- HEIDELBERG - najstarszy uniwersytet (1386r.)
- OKTOBERFEST - największe święto ludowe
- MUZEUM NIEMIECKIE - w Monachium ; największy na świecie zbiór dotyczący historii nauk przyrodniczych i techniki
- NIEDERFINOW - w Brandenburgii ; największa podnośnia statków na świecie , która pozwala statkom na kanale Odra-Hawela pokonać 36 metrową różnicę poziomów
- BREMERHAVEN - tutejszy terminal kontenerowy jest największym kontenerowym portem przeładunkowym Europy ; najważniejszy port przeładunkowy dla samochodów w Europie

- HAMBURG - najważniejszy port morski Niemiec ; jeden z największych na świecie (75 km²)
- OHLSDORFER FRIEDHOF - w Hamburgu ; największy cmentarz świata o charakterze parku
- PORT LOTNICZY - we Frankfurcie ; największe obroty towarowe wśród lotnisk europejskich i drugie miejsce pod względem wielkości ruchu pasażerskiego
- BIBLIOTEKA - największa we Frankfurcie nad Menem
- FRANKFURT - największe targi książki na świecie
- LÜNEBURGER HEIDE - najstarszy park przyrody
- TUI - największe przedsiębiorstwo turystyczne Europy
- PORT ŚRÓDLĄDOWY - w Duisburgu nad Renem największy na świecie
- BASF - w Ludwigshafen ; największy kombinat chemiczny w Europie
- ZDF - z siedzibą w Moguncji (Nadrenia-Palatynat) ; największa europejska stacja telewizyjna
- WIATRAKI - wytwarzające prąd ; najwięcej w Niemczech w Szlezwiku-Holsztynie
- WIEŻA KOŚCIELNA - najwyższa należy do katedry w Ulm
- TURCY - obywatele Turcji są najliczniejszą grupą cudzoziemców w Niemczech (2,042 mln na 7,3 mln wszystkich cudzoziemców)

Literatura :

- BARKOW , Ben ; ZEIDENITZ , Stefan : *Poradnik ksenofoba . Niemcy* , Warszawa 1997
- BEAUFTRAGTE DER BUNDESREGIERUNG FÜR MIGRATION , FLÜCHTLINGE UND MIGRATION : *Ein Handbuch für Deutschland* , 2003
- BEŻA , Stanisław : *Eine kleine Landeskunde deutschsprachiger Länder* , Warszawa 1995
- BIECHELE , Markus ; PADRÓS , Alicia : *Didaktik der Landeskunde* , Goethe-Institut Inter Nationes , Monachium 2003
- DĄBROWSKA-DEBSKA , Dorota (red.) : *Podróże marzeń. Niemcy* , Warszawa 2007
- GÄRTNER , Detlev ; OSSOWSKI , Mirosław : *Deutschland . Österreich . Schweiz . Ein Lesebuch zu landeskundlichen Fragen* , Rzeszów 1995
- GRIESBACH , Heinz : *Aktuell und interessant . Die Bundesrepublik Deutschland . Lesetexte zur Landeskunde* , Langenscheidt 1997
- MEHLING , Marianne (wyd.) : *Der große Kulturführer . Deutschland* , Augsburg 2005
- MC LACHLAN , Gordon : *Praktyczny przewodnik . Niemcy, część północna* , Pascal 1997
- MC LACHLAN , Gordon : *Praktyczny przewodnik . Niemcy , część południowa* , Pascal 1997
- MÜNTER-ELFNER , Mathias (red.) : *Deutsche Geschichte in Schlaglichtern* , Mannheim 1996
- *Niemieckie ABC* , PNWM/DPJW , Warszawa/Potsdam
- PRESSE UND INFORMATIONENSAMT DER BUNDESREGIERUNG (red. Kappler , Arno ; Reichart , Stefan) : *Tatsachen über Deutschland* , Frankfurt/Main 1998
- ZIETHEN , Horst (wyd.) : *Eine Farbbild-Rundreise durch Berlin. Die historische und neue Stadt* , Bad Münstereifel 2008